

[Ebba Strange]

derfor ønsker vi også, at samkvemsretten i de tilfælde, hvor kun én har forældremyndigheden og forældrene ikke lever sammen, skal være en ret for barnet og skal have et reelt indhold. Jeg har lyttet mig til i hvert fald i den del af debatten, som har fundet sted hidtil, at det måske er et af de steder, hvor vi kan komme igennem med en del af det forslag, vi har fremsat.

Knud Lind (FP):

Jeg betragter beslutningsforslaget som et oplæg til en bred debat om børns retsstilling. Indledningsvis vil jeg gerne rose forslagsstillerne for deres forslag, som bærer præg af dybtgående forstudier om børns retsstilling.

I fremskridtspartiet er der imidlertid delte meninger om forslaget, men man er positivt indstillet over for samkvemsretsspørgsmålet. Det første punkt, man kan berøre, er, at et barn har ret til to forældre, uafhængigt af forældrenes ægteskabelige status og samliv.

I denne forbindelse er det vigtigt at påpege, at antallet af papirløse forhold med fælles børn er steget fra 15 pct. til 20 pct. Retten til at have to forældre må betragtes som en naturlig menneskeret, og det kan jeg gå ind for. Man kan få et barn uden for ægteskab, og når man kan det, må man med andre ord sige, at det ikke er de ægteskabelige papirer, der er afgørende for barnets ret til at have to forældre, og de forpligtelser, der følger med, er lige store, uanset om de pågældende er gift eller ej.

Ét er imidlertid teori, et andet praksis. Børns retsstilling skal bygges på barnets tarv fremfor forældrenes tarv, og i den forbindelse kan man diskutere spørgsmålet, om en vielsesattest skal være afgørende for, hvorvidt et barn skal have to forældre eller ej. Det mener jeg personlig at den ikke skal.

Det andet punkt omhandler det, at forældremyndigheden udøves i fællesskab, medmindre den ene eller begge forældre begærer forældremyndigheden placeret hos den ene part. Udøvelsen af forældremyndigheden i fællesskab kan godt skabe problemer i det praktiske liv, når man tænker på, at forældrene ofte går fra hinanden, fordi de ikke kan enes. Det kan være vanskeligt efter en dyb og varig uoverensstemmelse om det ægteskabelige eller papirløse samliv at skulle udøve forældremyndigheden i fællesskab.

Forældremyndigheden medfører pligt til at sørge for barnets person og beføjelse til at træffe bestemmelser om dets personlige forhold, skole osv. I det praktiske vil det kunne misbruges til at genere den tidligere samlever, der til slut forlanger eneforældremyndighed.

Der kan tænkes en periode, hvor den ene eller for så vidt begge forældre ikke får taget sig sammen til at kræve forældremyndigheden klarlagt, således at den i praksis kun bliver tildelt den ene. I den periode kan der opstå mange chikanerier til skade for barnets tarv, men det er alligevel et fremskridt, at man giver begge forældrene et ansvar for barnet, selv om samlivet er ophørt imellem forældrene.

Men forslaget er som sagt ikke uden problemer. Det er altid svært at lovgive på det familiemæssige område på en sådan måde, at alle parter kan være tilfredse. Det, man først og fremmest må se på, er barnets tarv. Der kan opstå problemer, hvis der er anlagt sag, f.eks. om ophævelse af den fælles forældremyndighed, fordi retten midlertidigt kan bestemme, hvor barnet skal placeres, og hvem der midlertidigt skal have forældremyndigheden, indtil retten har afgjort spørgsmålet endeligt.

Man kan her tænke sig en retssag kørende helt til højestetret, som tager adskillige år. Selv om den ene part får tildelt samkvemsretten, vil den anden part, som midlertidigt har fået forældremyndigheden i højestetret, kunne plædere for, at barnet har opholdt sig så længe hos vedkommende, at det vil stride imod barnets tarv at ændre afgørelsen på det tidspunkt.

Det mest påtrængende problem er imidlertid samkvemsretten. Man ønsker også samkvemsretten styrket og udvidet med beføjelser, man ønsker bl.a. 80-90 årlige overnatninger hos den af forældrene, som ikke har forældremyndigheden. Her bør man være opmærksom på, at det som regel giver anledning til stridigheder.

Dette spørgsmål bør dog løses på en sådan måde, at den enlige far i realiteten ikke bliver barnløs, blot fordi moderen får tildelt forældremyndigheden. Man har i udkastets § 19 talt om, at afgørelsen om forældremyndigheden kan ændres på grund af gentagne ubegrundede modarbejdelser af samkvemsretten. For det første vil bevisførelsen i sådanne sa-